

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Inledning

Enligt 6 kap 9 § KL ska kommunstyrelsen efter genomförd uppsiktsplikt årligen besluta huruvida de kommunala bolagens verksamhet varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Det första begreppet som årligen ska prövas är om verksamheten har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet. Begreppet har en direkt koppling till ändamålet med bolagets verksamhet som återfinns i den upprättade bolagsordningen.

Det andra begreppet som årligen ska prövas är om verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Innebörden av detta begrepp är att bolaget följer de kommunalrättsliga principerna. Det kommunala bolaget ska följa såväl aktiebolagslag som kommunallag.

Med de kommunala befogenheterna menas att bolaget har att följa:

- likställighetsprincipen – kommunens invånare ska behandlas lika. Till exempel ska beslutade taxor gälla lika för alla.
- lokaliseringsprincipen – verksamheten ska vara knuten till kommunens geografiska område.
- Självkostnadsprincipen – det får inte tas ut högre avgifter än som svarar mot de verkliga kostnaderna för verksamheten.

Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet, ska den till fullmäktige lämna förslag på nödvändiga åtgärder.

Uppsiktsrapport 2023

Enligt kommunstyrelsens antagna riktlinjer (ks § 142/2019), ska en redogörelse lämnas för hur uppsiktsplikten genomförts, vilka handlingar och dokument som kommunstyrelsen tagit del av och om tidplaner och andra rutiner följts. Även eventuella åtgärder och rapportering med anledning av gjorda iakttagelser ska redovisas.

Vatten och miljöresurs Mitt AB

Bräcke kommun har den 1 januari 2023 gått in i bolaget Vatten och Miljöresurs Mitt AB. Efter inträdet i bolaget ägs det av Bräckes kommun tillsammans med Bergs och Härjedalens kommuner med 33,33 procent var. Bolagets verksamhet är att, för de kommuner som är ägare av bolaget,

driva VA-verksamhet enligt lagen om allmänna vattentjänster och utöva ansvar för avfallshantering enligt miljöbalken.

Bolagets ändamål är att, med iakttagande av kommunala principer i kommunallagen och annan relevant lagstiftning för ägarkommunerna långsiktigt ansvara för förvaltning, drift, underhåll och genomföra investeringar i delägarnas allmänna VA-anläggningar och avfallshantering i enlighet med bolagets föremål.

Syftet med att ha verksamheterna i bolagsform är främst att säkra kompetensförsörjningen samt att på lång sikt få en effektivare och robustare verksamhet.

Under året har tre ägardialoger genomförts. På ägardialogerna har politiker från ägarkommunerna (kommunstyrelsens presidier), ledamöter från bolagets styrelse, kommundirektörer, ekonomichefer samt tjänstepersoner från bolaget deltagit. En extra ägardialog skedde i augusti med anledning av förfrågningar från Åre och Ragunda om ett ingående i bolaget.

Under detta första år i bolaget har mycket tid lagts av kommunens tjänstepersoner och bolagets medarbetare för att hitta samarbetsformer. Det har upprättats personuppgiftsbiträdesavtal samt låneavtal för de inventarier som bolaget övertagit i samband med övergången. Bolaget inkom i maj med en skrivelse om investeringsbehoven i verksamheterna, som därefter förankrats i kommunen och ingår i kommunens beslutade investeringsbudget för 2024 – 2028 (kf § 137/2023). Bolaget har månadsvis redovisat Bräckes verksamhetskostnader och investeringar. Bolagets VD och ekonomichef har informerat om bolagets verksamhet och kommande förslag om taxejusterings vid kommunfullmäktiges sammanträde i oktober 2023.

MidSweden 365 AB

Enligt bolagsordningen är bolagets syfte att med iakttagande av kommunallagens bestämmelser främja en utveckling av turismen och besöksnäringen i kommunen och att främja en uthållig verksamhet för fritidsanläggningen för skidåkning inomhus. I anslutning till anläggningen driver bolaget café och lunchrestaurang, butik med uthyrning och försäljning av utrustning samt camping och konferenslokaler. Bolaget driver också en höghöjdsbana på anläggningen.

Styrning och rapporteringsrutiner återfinns i bolagsordning, ägardirektiv och i kommunstyrelsens riktlinjer för uppsiktsplikten med tillhörande bilaga som gäller specifikt för bolaget.

Kommunstyrelsen beslutade i mars 2023 (ks § 75/2023) att en extern utvärdering av bolaget MidSweden 365 AB skulle göras. Syftet med utredningen har varit att få en bild av bolagets verksamhet ur flera olika perspektiv; ekonomiperspektivet, kommuninvånarnas perspektiv och ur ett samhälls- och näringslivsperspektiv. Utifrån slutrapporten kommer bolagets största ägare – Bräcke kommun – besluta om den fortsatta processen.

Kommunfullmäktige beslutade i december 2023 (kf § 126/2023) att säga upp avtalet om ett årligt driftstöd till MidSweden 365 AB inför 2025. Syftet med beslutet är att kommunen behöver skapa sig handlingsfrihet gällande fortsatt hantering av bolaget.

Kommunstyrelsen har under året bland annat tagit del av följande dokument:

- Årsredovisning 2022 med revisionsberättelse och granskningsrapport
- Prognos per den 30 april 2023
- Delårsrapport och prognos per den 31 augusti 2023
- Resultat- och balansrapporter
- Styrelseprotokoll
- Budget 2024

Bolagets ordförande har informerat om bolagets verksamhet vid två tillfällen på kommunstyrelsens sammanträden.

Under 2023 har bolagets arbete med att utveckla anläggningen och dess reseanledningar fortsatt. Fokus har legat på lönsamhet och kostnads-effektivitet. Under året har elva skidläger arrangerats vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Arbetet för att minska kostnaderna i bolaget har fortsatt, till exempel har åtgärder genomförts för att sänka elförbrukningen, vilken har varit 30 procent lägre under 2023 jämfört med år 2021. Tyvärr har driftstörningar i kylanläggningen medfört ökade kostnader för reparation och underhåll.

Projektet Destination X som pågått från mars 2022 och finansierats från europeiska regionala utvecklingsfonden och Region Jämtland Härjedalen, har avslutats under året. Målet med projektet har varit att stärka tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft för besöksnäringar i byarna kring Revsundssjön, Locknesjön samt längs Forsaleden.

Genom projektstöd för landsbygdsutveckling genom Leader, har det iordningställts en kaj/brygga vid Revsundssjön.

Det ungerska bolag som sen 2022 hyrt mark för uppställning av containrar innehållande datorhallar och som köpt el av MidSweden365 AB, har i maj avslutat sitt avtal, vilket inneburit att viktiga intäkter uteblivit.